

4037193 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพลศึกษา ; วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร)

คำสำคัญ : โปรแกรมทันตศึกษา/การป้องกันโรคฟันผุ/นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เตือนใจ กิจทวิสมบุญ : ประสิทธิผลของโปรแกรมทันตศึกษาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันโรคฟันผุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดนครปฐม.

(THE EFFECTIVENESS OF A DENTAL HEALTH EDUCATIONAL PROGRAM IN MODIFYING DENTAL CARIES BEHAVIOR AMONG THE FIRST YEAR SECONDARY SCHOOL STUDENTS, NAKHONPATHOM PROVINCE). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ :

ชาญชัย ยามะรัต, M.S.P.H., รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว, Ph.D., ชนิษฐ์ วโรทัย, Dr.P.H. 138 หน้า.

ISBN 974-662-293-5

โรคฟันผุจัดเป็นปัญหาสาธารณสุขที่เรื้อรังและอัตราการเกิดโรคค่อนข้างสูง ก่อให้เกิดความเจ็บปวดที่บั่นทอนสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ แต่สามารถป้องกันได้โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมทันตศึกษา โดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองร่วมกับการกำกับตนเองในการปฏิบัติตัวด้านการป้องกันโรคฟันผุ กลุ่มทดลองคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา จำนวน 82 คน ได้รับกิจกรรมทันตศึกษาตามโปรแกรมที่จัดขึ้น 4 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง 40 นาทีห่างกันครั้งละ 1 สัปดาห์ และกลุ่มเปรียบเทียบคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางเลนวิทยา จำนวน 83 คน ที่ไม่ได้รับโปรแกรมทันตศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผล โดยใช้แบบสอบถาม แบบบันทึกการกำกับตนเอง แบบบันทึกปริมาณคราบจุลินทรีย์รอบตัวฟัน แบบบันทึกการแปรงฟัน และแบบสังเกตพฤติกรรมการแปรงฟัน

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้เกี่ยวกับโรคฟันผุ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันโรคฟันผุ ความคาดหวังในผลของการป้องกันโรคฟันผุ พฤติกรรมการป้องกันโรคฟันผุและการกำกับตนเองในการป้องกันโรคฟันผุสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าปริมาณคราบจุลินทรีย์รอบตัวฟันในกลุ่มทดลองลดลงต่ำกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดโปรแกรมทันตศึกษาโดยการประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองร่วมกับการกำกับตนเอง ทำให้นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการป้องกันโรคฟันผุทั้งด้านความรู้ การรับรู้ความสามารถตนเอง ความคาดหวังในผลของการปฏิบัติตัว และพฤติกรรมการป้องกันโรคฟันผุในทางที่ดีขึ้น สามารถนำโปรแกรมทันตศึกษานี้ไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนในโรงเรียนอื่นๆ